

హ్యూబర్ట్ ఫీట్స్

5. స్వేచ్ఛాప్రాంతం

వెనీషియన్ కిటికీ తెరల వెనకనించి, వెళ్ళిపోతున్న అతని వంక ఆమె చెయ్యి ఊపింది. అతను మూడో అంతస్తువేపు చెయ్యి ఊపాడు. అతను బస్సు ఎక్కేదాకా ఆమె చూసింది. తరవాత వెళ్ళి టేబిల్ శుభ్రపరచింది. మార్గరీన్, జామ్, డబ్బాపాలు జాగ్రత్తపెట్టింది. కప్పులు తీసింది. కోడిగుడ్డు పెచ్చులు— ప్రేలో పోసి అవతలికి తీసికెళ్ళింది. ఈ ప్రాంతం నాకు తెలియదు, అనుకుంది. తనే తీసికెళ్ళి అంతా చూపిస్తూ నన్నాడతను, తరవాత ఆ మాటే ఎత్తలేదు. ఆమె అడిగింది ఒకటి రెండుసార్లు. ఏవో సాకులు చెప్పాడు “ఇప్పుడు కాదు....” బయట చలి ఆమె భరించలేదు. అసలా మాటకు అర్థమేమిదో ఆమెకు బోధపడ లేదు. యాధాలాపంగా అడిగిందామె, స్వేచ్ఛా ప్రాంత మంటే ఏమిటని— సమాధానం చెప్పకండా దాటేశాడు.

అసలు దాన్ని స్వేచ్ఛా ప్రాంతమని ఎందుకంటారు ? ఇతర ప్రాంతాల్లో కంటే ఇక్కడ స్వేచ్ఛ ఎక్కువ ? ఇక్కడ నావికులు, కస్టమ్స్ ఉద్యోగులు, నౌకాశ్రయం పనివాళ్లు మిగతా చోట్లకన్నా స్వేచ్ఛగా తిరగొచ్చా ? ఇక్కడి చట్టాలే వేరే ? లేకపోతే ఇతరచోట్ల వస్తువులమీద విధించబడ్డ నిషేధాలు ఇక్కడ తొలగిపోతాయా ?

దీన్ని గురించి మరొకరిని అడగడానికి ఆమెకు మనసొప్ప లేదు. వాళ్ళు ఎగతాళి చేస్తారేమో నని ఆమె భయం. “ఆ మాత్రం తెలీదా ? మీ ఆయన నీ కీ విషయం ఎప్పుడో చెప్పివుండవలసింది. అత నప్పుడే కస్టమ్స్ సహాయోద్యోగిగా పని

చేస్తున్నాడు కూడా. ముందు ముందు ఇంకా పై తరహాకి పోయేటట్టే కనిపిస్తున్నాడు. మనలో మనమాట. ఒక్కసారిగా ఇన్స్పెక్టర్ అయిపోవాలని మహాగట్టి ప్రయత్నం చేస్తున్నట్టు మా నమ్మకం. కస్తమ్మ ఉద్యోగి పెళ్ళానివి, స్వేచ్ఛా ప్రాంతం అంటే ఏమిదో తెలియదంటే, నిజంగా ఆశ్చర్యమే," అని దుయ్యబడ తారని ఆమె సంకోచం.

ఆదివారం శలవు రోజునైనా స్వేచ్ఛా ప్రాంతం అంతా తనకి చూపించమని అతన్ని బలవంత పెట్టడానికి, ఆమెకు మనసొప్పదు. జంతుశాలకో, నదీతీరానికో షికారుపోతే పాపం అతనికి విశ్రాంతి దొరుకుతుంది. కొంచెం పెద్ద నెలవులొస్తే ఇటలీకి పోవచ్చు. ఆఫీసునించి బయటికొచ్చాక, ఆఫీసు గొడవల్ని గురించి ప్రస్తావించడమే అతని కిష్టం లేకపోవచ్చు. అంచేత అతన్ని బలవంత పెట్టడం మంచిది కాదు. ఏదో అతి ముఖ్యమైన పరీక్ష ఉందన్నాడు— రెండు మూడుసార్లు. ఒకవేళ ఆ పరీక్ష అయిన తరువాత కాస్త ధారాళంగా చెపుతాడేమో, ఆఫీసు విషయాలు.

అబ్బో, ఇంకా నూరేళ్ళుంది మా జీవితం — అకుకుంది ఆమె. ఇలాగే ఆఖరుదాకా గడిచిపోతే చాలు. అయితే అతని ఉద్యోగానికి ఒక నిర్ణీత సమయ మంటూలేదు. సరిహద్దు కేంద్రంలో డ్యూటీ ఒక్కొక్కప్పుడు పగలుంటుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు రాత్రికి మారుస్తారు. అలా మారినప్పుడు దినచర్య అంతా తారు మార్చే పోతుంది. అదొక పెద్దవిషయం కాదు. జీతం నాలుగువందల మార్కులు. దమ్మిడి దూబరా చెయ్యడు. ఎవ్వరికీ దమ్మిడి అప్పుపెట్టక్కర్లేదు. అసలా మనిషే వేరు, అందరిలాంటివాడు కాదు అనుకుందామె.

అతను ఆఫీసుకి పోయినా, ఆమెకు తోచకపోవడమంటూ లేదు. పక్క నున్న రొట్టెల దుకాణానికిపోయి, వాళ్ళకి పని ఒత్తిడి ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు తరుచు సహాయం చేస్తుంటుంది. ఇంట్లో బట్టలన్నీ తనే ఉతుకుతుంది. ఏమీ విసుక్కొకండా, ఆ ముతక కస్తమ్మ ఆఫీస్ యూనిఫారం తనే ఇస్త్రీ చేస్తుంది. స్వయంగా బజారుకి వెళ్ళి, సరుకులు కొని, అతని కిష్టమైన వంటకాలు చేసిపెడు కుంది. సరిహద్దు కేంద్రంనించి అతను ఇంటికి తిరిగొచ్చేసరికి బల్లమీద పదార్థాలన్నీ అమర్చిపెడుతుంది. అసలు ఈ సరిహద్దు ఎటువంటిది? అని తర్కించు కుంది, బల్లమీద అతను వొదిలిపెట్టిన రొట్టెపెచ్చులన్నీ ఇనపచేటలోకి తుడుస్తూ.

ఉత్తరాదినున్నాయి సరిహద్దులు - అతనక్కడ విమాన విధ్వంసక దళంలో పని చేశాడుకూడా.

“ఎంత మంచిరోజులవి !” అంటుంటూ డతను అప్పుడప్పుడు. చిరిగిపోయిన కవరులోనుంచి, తనూ స్నేహితులూ కలిసితీయించుకున్న ఫోటోలు తీసి చూపించే వాడు. వాళ్ళలాగులు సంచుల్లా ఉన్నాయి. ఫిరంగులు బిగించిన సిమెంటు కట్టడానికి జేర్లబడి నవుతున్నారంతా.

“అప్పుడెంత లేతగా ఉంది నీ ముఖం !” అనేది ఆమె ఆ బొమ్మలు చూసి నప్పు డల్లా.

నవుతున్న నైనికుల్ని ఒక్కొక్కరినీ వేలెట్టిచూపిస్తూ, “వీడూ, వీడూ, వీడూ - తరవాత చచ్చిపోయారు - రష్యాలో,” అని చెప్పేవాడు.

“వాడికీ నాకూ మహద్దోస్తీ.” అతని కళ్లు రెప్పవల్చకండా ఎంతో సేపు ఫోటోలో ఆ ముఖంవంక చూస్తుండేవి.

“ఇదేం డోదో ?” అందామె, పాతబడి అస్పష్టంగా అయిపోయిన ఒక డోదోతీసి.

“ఒక దాడి జరుగుతున్నప్పుడు, చవకబారు కామెరాతో తీసిందది. జ్ఞాపకం లేనూ - డ్రేడర్ తుపాకిగుళ్ళు ? ఇవి సరుగుడుచెట్లు, ఇది గుండుపేలిన మెరుపు.”

“ఏమో. అప్పటికి నాకు మరీ చిన్నతనం.”

“ఇప్పు డక్కడ ఏలా ఉందో చూడాలని ఉంది.”

ఈ రోజుల్లో డెన్మార్క్ సరిహద్దు, నిజమైన సరిహద్దే కాదు. ఇంకా ఆఫ్రికాలో ఉన్నాయి సరిహద్దులు. భారత పాకిస్తాన్ దేశాలమధ్య ఉన్నది అసలైన సరిహద్దు. మనపట్టణానికి మధ్య, స్వేచ్ఛాప్రాంతంలో - ఏదో సరిహద్దంటారుజనం.

“అక్కడ దొంగ సరుకుల రవాణా జోరుగా సాగుతుంటుందా ?” అని అడిగిం దామె

“అసలు రవాణా వ్యాపారం సాగించడానికి ముందు దొంగ సరుకులు సంపాదించాలి. తరవాత గుండె నిబ్బర ముండాలి. ఎవడన్నా సాహసించి, దొరికి నన్ని మాంసం డబ్బాలు దాచి పెట్టాడే అనుకో, వాడు గేటు దగ్గర కొచ్చేలోగా పరిశీలకులికి ఈ రహస్యం ఇంకొక డెవడో అందజేసే వుంటాడు.”

“పరిశీలకులంటే ?”

“అదంతా ఓ పెద్ద నాటకంలే.”

“ఈ సరిహద్దులో పని చెయ్యడం నీ కంత యిష్టం లేదా ?”

“ఏం ? బాగానే ఉంది. జీతం యింటిఖర్చుకి సరిపోతోంది—నువ్వు సంపాదించే దానితో కలిపి. పై పరీక్ష పాసయితే మంచిదేమో. అవకపోయినా ఫరవాలేదు. సుఖంగానే ఉంది—కాస్త ఇబ్బంది లేకపోలేదు.”

“పని కష్టంగా ఉంటుందా ?”

“అబ్బే.”

“నా కోసం నువ్వు పై పరీక్ష అవక్కర్లేదు. నాకూ యిబ్బంది ఏమీ లేదు.”

“అన్నీ బాగానే ఉన్నాయి.”

“నిజమే.”

“నిజంగా నీ అభిప్రాయం అదేనా ?”

“అవును, ఏం ?”

“అయితే నేను పరీక్షకి వెళ్ళనే అక్కర్లేదంటావు,”

పరీక్షకు వెళ్ళమని కాస్త ప్రోత్సహించవలసిందేమో తను. నానిన కాఫీ గుండ కడుగుతుంటే నీటిమీదికి తేలుతోంది. ఈ సారి మళ్ళీ అడిగితే, పరీక్షకు వెళ్ళమని నచ్చచెబుతాను. అనుకుంది ఆమె. వెడితే తప్పకండా పాసవుతాడు.

తమకి ఒక విల్లో విల్లవాడో వుడితే ఎంతబాగుండును, అనుకుందామె. ప్రతి ఆదివారం జంతుప్రదర్శనశాలకి వెడతారు ఇద్దరూ కొడుకుని తీసుకుని, బుల్లిచెయ్యి తన కందిస్తాడు కొండ ఎక్కేటప్పుడు, తన కొడుకు. తండ్రిలాగే బరువుగా మౌనంగా ఎక్కుతాడు కొండ, ఆ మేకలుమేసే కొండ.

డీట్రీచ్ సరిహద్దు ఆఫీసులో పని ముగించుకుని బయటపడేసరికి ఏడున్నర అయింది. అతను పట్నంలోకి పోయే వంతెనవేపు పోలేడు. అటుపోతే చిన్ని సారా దుకాణాలున్నాయి. నావికులు ‘షాపే’ మద్యం వాడుతుంటారు రకరకాల కాయ కూరల పులుసులు, మాంసాహారాలూ కూడా అమ్ముతా రక్కడ. అయితే అతనా వేవు పోలేడు. స్వేచ్ఛా ప్రాంతం, ఇంకా లోపలికి నడిచి వెళ్ళాడు.

“ఏం పనిసరదా తీరలేదా ?” అన్నాడు హెర్ షెన్ ఫెల్డర్, “ఇంకో చుట్టు తిరిగొస్తావా ? లేకపోతే ఏపిల్లతోటన్నా భేటీ ఉందా ? కాస్త ఏదన్నా వెనకేసు కుందామని చూస్తున్నావా ? హెర్ షెన్ ఫెల్డర్ నవ్వుతూ అన్నాడు. . . .

“నాకో ఆనుమానం తగిలింది,” అన్నాడు డీట్రీచ్. హెర్షెన్ ఫెల్డర్ ని వదిలించుకోడానికి అలా అనవలసొచ్చింది, “పనీ పంగూ ఏమీలేదు, ఊరికే తిరగాలని ఉంది తిరుగుతున్నాను,” అని చెవితే బాగుండదు.

అలా చెవితే సబబుగా అనిపించదనుకున్నా డతను.

“ఒక ఆచూకీ దొరికింది. కొంచెం పరిశోధన చేస్తున్నాను. ఇంకా నిర్ధారణగా ఏమీ చెప్పలేను.”

“అర్థమైంది.” హెర్షెన్ ఫెల్డర్, డీట్రీచ్ కళ్ళలోకి సూటిగా చూశాడు. అతని ముఖంమీద ముడుతలు మరింత — స్ఫుటంగా పడ్డాయి.

“మందులా?”

డీట్రీచ్ తల అడ్డంగా ఊపాడు.

“నగలా? బంగారమా?”

డీట్రీచ్ కాదన్నట్టు తలఊపి కదిలాడు. సరుకుల కొటారాల నల్లని వరస దాటాడు, రేవుకిపోయే దారివెంట నడిచాడు. సరుకులు దింపే షెడ్ల పక్కని రాళ్ళు పరిచిన దారంతా నిర్మానుష్యంగా ఉంది. షెడ్లమధ్య కాళీస్థలంలో కార్లు బారులు బారులుగా నిలబడి ఉన్నాయి. ఏటవాలు ప్రదేశాల్లో పీపాలు ఒత్తుగా పేర్చి ఉన్నాయి. మనిషి ఎత్తు తీగచుట్టలమీద స్వీడిష్ భాషలో చిరునామా ఇతర వివరాలు రాసి ఉన్నాయి.

డీట్రీచ్ అరుగుమీద చెయ్యి ఆనుకొని, పడవల్లోకి సరుకు లెక్కించే అరుగుమీదికి ఎక్కాడు. నీటికి కొటారాలకి మధ్య దారివెంట నడిచాడు. ఓడల కోసం కట్టిన వంతెనలు వాటికింద గూడ్సుబళ్ళు దాటాడు. గూడ్సు పెట్ల తలుపులు సీళ్ళు వేసి వున్నాయి. పెద్ద యినప చక్రాల మీద నియాన్ దీపాలు వెలుగుతున్నాయి దారి పొడుగునా. అతని నీడ, అతని చుట్టూ తిరుగుతూ సాగింది.

రాత్రివేళ ఇది సృశానంలాగుంటుంది, అనుకున్నాడు డీట్రీచ్. సరుకులన్నీ, జారే తలుపుల వెనక పేర్చి వున్నాయి—వాసన కొడుతూ. ముడిపదార్థాలూ, సగం తయారైన సరుకులు, పొగాకు, పొటాష్, సుల్తానా పళ్ళు, వీటి తాలూకు ఫారములు, ఇతర కాగితాలు, కస్టమ్స్ ఇన్స్పెక్టర్ల బల్లలమీద దొంతరలుగా పెరుగుతున్నాయి.

ఆ ద్వీపం కొసదాకా నడిచాడతను. చిన్ని ఉపనదులన్నీ పెద్ద నదిలో కలుస్తున్నాయక్కడ. అక్కడున్న పాత కొటారాలు యిదివరకే వీకి పారేశారు.

మొండిగోడలు, రేవుల మీద ఎత్తుగా వున్న దీపాల వెలుగులో ఊదారంగుగా కనబడతున్నాయి. సరిహద్దు ఆఫీసులో గంటలకొద్దీ కూర్చుని వచ్చాక, ఇక్కడెంత బాగుంది—అనుకున్నాడు డీట్రీచ్. మొండిగోడ లెక్కొచ్చు. కదలిక ఎరగని ఆ గాలిని హాయిగా పీల్చాడు. వీకేసిన కొటారాల్లోంచి దుమ్ము, కుళ్ళు కంపుతో కలిపి.

సరిహద్దులో ఎనిమిది గంటలు పని — అనుకున్నాడు డీట్రీచ్. స్వేచ్ఛా ప్రాంతానికి పైకొసనించి కార్లు సరాసరి లోపలికొస్తాయి. తను కాపలా వుంటే గేటులోంచి బయటికెళ్ళిపోతాయి. ఇటునించి అటూ పోతుంటాయి. చుట్టు దారొకటి వుందిగాని, చాలామంది యీ అడ్డదారినే పోతుంటారు. ఆ కార్లు పరిశోధించి లాభంలేదు. వాటిలో ఏమీదొరకవు. ఉద్యోగధర్మంగనక, ఆ కార్లదగ్గరకు పోతాను. డ్రైవర్లనీ, ప్రయాణికుల్నీ పరీక్షగా చూస్తాను. కొద్దిక్షణాలు ఆలోచిస్తున్నట్టు నిలబడతాను. ఆలోచన శుద్ధ అనవసరమని నాకూ తెలుసు ఆ డ్రైవర్లకీ తెలుసు. తరవాత వెళ్ళొచ్చునని చెయ్యి ఊపుతాను.

డీట్రీచ్ తడుముకుంటూ కింద ఉన్న బల్లకట్టు దగ్గరకు చేరుకున్నాడు. నీటి ఒడ్డుకి చేరుకునేసరికి ప్రక్కనున్న స్తంభం నీడలోంచి ఒక వ్యక్తి ఇవతలికి దూకాడు. “హడలగొట్టేశావు నన్ను,” అన్నాడతను.

“నిన్ను వెతుక్కుంటూ రాలేదే నేను, నేను హడలగొట్టడ మేమిటి ?” అన్నాడు డీట్రీచ్.

“బల్లకట్టు దగ్గరకల్లా జోరుగా వచ్చేసరికి....”

“చట్టానికి వ్యతిరేకంగా నువ్వేమన్నా చేస్తున్నావా ?”

“నేనా....”

“ఈ స్వేచ్ఛాప్రాంతంలో చీకటిపడ్డదాకా ఏం జేస్తున్నావు ?”

ఆ మనిషి స్వేచ్ఛాప్రాంతంలో ఆ వేళప్పుడు ఏంజేస్తున్నాడో, డీట్రీచ్ కి అనవసరం. అలవాటుకొద్దీ, అతను నైకిల్ మీద స్వేచ్ఛాప్రాంతంలో పోతున్నప్పుడు ఎవరన్నా తన్నిచూసి కస్తమ్మ కొటారాల దగ్గరనుంచి పారిపోతుంటే గట్టిగా అరిచి వాళ్ళని ఆపుతాడు, పరీక్ష చేస్తాడు.

“ఇంకా ఏడున్నరన్నా కాందే. అయినా ఈ రాత్రివేళ నువ్విక్కడేం చేస్తున్నావు ?” అన్నాడా వ్యక్తి.

“నేను కస్తమ్మ ఉద్యోగిని.”

“నిజంగా ?”

“అవును, తాత్కాలికోద్యోగిని.”

“ఓహో తాత్కాలికోద్యోగివా.”

“దానికేంగాని, నా ప్రశ్నకి నువ్వింకా సరియైన సమాధానం ఇవ్వలేదు.”

“నది ఒడ్డున ఉచ్చపోసుకోడానికికూడా కస్తమ్మ అధికారుల అనుమతి కావాలా యేం ?”

డీట్రీచ్ అతని భాష కేమీ అభ్యంతరం చెప్పలేదు. ఆ మనిషి భయపడు తుండడం, అనుమానానికి తావిచ్చింది. అయితే తన అనుమానం బయటపెట్టలేదు. డీట్రీచ్. ఆ వ్యక్తి నతడు పరీక్షించొచ్చు, కావాలంటే, బట్టలన్నీ విప్పేసి పరీక్షించొచ్చు.

నా కదృష్టంలేదు - అనుకున్నా డతను, నేను ఎప్పుడు పరీక్షచేసినా ఏమీ దొరకదు, ఎప్పుడైనా సిగరెట్లు దొరుకుతాయి. కార్లో కూచున్నవాళ్ళ కాళ్ళకింద దొంగఅరలో పులితోలో, మొసలిచర్మం సంచీయో దొరకొచ్చు. వాటి ఖరీదుకి మించిన శ్రమపడాలి, కాగితాలు ఖరాబు చేసిచేసి. నా కెప్పుడూ వజ్రాలుగాని, నల్లమందుగాని దొరకలేదు. హెర్షెన్ ఫెల్డర్ నల్లమందు దొంగ రవాణా ఇప్పుడీ ప్రాంతంలో తగ్గిపోయిందంటాడు. మనదేశంలో అటువంటి వాటిమీద మోజులేదు. యుద్ధానంతరం ప్రజలంతా దేశాన్ని గట్టిపునాదులమీద కట్టడానికి పూనుకున్నారు. మందులు దొంగరవానా చెయ్యవలసిన అవసరం ఏముంది వాళ్ళకి ?

“చెప్పలేం చూడు, ఈ బల్లకట్టుమీద చట్టవిరుద్దమైన పనిఏదన్నా చెయ్యడానికి నువ్వు ప్రయత్నిస్తూ ఉండొచ్చు, రాత్రి నదిలో పడి ఆ త్మ హా త్య చేసుకోవచ్చు.”

“ఎన్నడూ చెయ్యను.”

డీట్రీచ్ కడుపులో శరీరంలో ఆకలి అంటువ్యాధిలా వ్యాపిస్తోంది. అంకి బంగాళాదుంపలు వొలిచి తెల్లని పాత్రలో వేసి మిగతా కూర ముక్కలతో పొయ్యి మీద బెడుతుంటుంది. అతని కాళ్ళకింద బల్లకట్టు నీట్లో పైకి కిందికి ఆడుతోంది. అతను తలెత్తి చూశాడు. రేపు పొడుగునా నియాన్ దీపాలు వెలుగుతున్నాయి. దూరాన సగం పూర్తయిన సరకుల ఓడ అంచులు అనమాలు కట్టడానికి ప్రయ

త్నించా డతను. దాని వెడల్పాటి పొట్టలో సరుకులు నింపుకుని ప్రపంచం చుట్టూ తిప్పుతుంది వాటిని. ఇతర స్వేచ్ఛా ప్రాంతాల రేవుల్లో వాటిని దిగుమతి చేస్తుంది. బల్లకట్టు ఊపు తట్టుకోలేకపోయాడు డీట్రిచ్. తూలడం మొదలుపెట్టాడు. కర్ర మెట్లు గబగబా ఎక్కాడు. ఆ మనిషితో మళ్ళీ మాట్లాడలేదు. గట్టి నేలమీద నడుస్తున్నా, బల్లకట్టు ఊపుకి అలవాటుపడ్డ కాళ్ళు తేలిపోతున్నాయి. రోడ్డువెంట కొడారాలు దాటివెళ్ళాడు.

తను పరీక్షకి కూచోవాలా వద్దా? అంకీ తన్ని బలవంతపెట్టడంలేదు. ఆమె తన ఆశల్ని కోరికల్ని అదుపులో ఉంచుకోగలదు. కొన్నాళ్ళుపోతే, అతని జీతం, ఉద్యోగం ఎల్లాగా పెరుగుతాయి. డేకుతో చేసిన గోడ అలమారు కొనాలని ఆమె కెంతో కోరిక. డెన్మార్క్లో చేసిన కర్రసామానన్నా, దీపాలన్నా ఆమెకు మహా ఇష్టం.

విమానవిధ్వంసక కేంద్రానికి డెన్మార్క్ ఆఫ్ దూరంలేదు - అనుకున్నా డతను.

ఇలాంటి విదేశీ సరకులు - దిగుమతి పన్ను కడితేగాని దొరకని సరుకులు స్వేచ్ఛాకేంద్రంలో సంపాదించి ఇంట్లో అమర్చాలని అంకీ ఆశ. పై పరీక్ష పాసయి అతను పై తరహా జీతగాడవాలని ఆమె ఎప్పుడూ అతన్ని తొందరపెట్ట లేదు. అసలు పరీక్షకు ఏం చదవాలో, ప్రశ్నలు దేనిమీద ఉంటాయో అతనికి తెలియదు, తోటి ఉద్యోగుల్ని అడగడానికి అతను సంకోచించాడు. పరీక్షకు కూచోమని వాళ్ళే అతన్ని బలవంతపెడతారేమోనని అతని భయం. వాళ్ళలో వాళ్ళు పరీక్షనిగురించి మాట్లాడుకునేటప్పుడు దాని వివరాలేవీ అతనికి అర్థంకాలేదు. పరీక్షకులకున్న నత్తి మొదలైన లోపాలను గురించే తరుచు వాళ్ళు ప్రస్తావిస్తుండే వారు. అయినా అతనికొక సంగతి స్పష్టంగా తెలుసు. పరీక్షలో ముఖ్యంగా పరీక్షించేది, తెలివితేటలు. బుద్ధిసూక్ష్మత. అతనేమీ తెలివితక్కువవాడు కాడు. అయితే విదేశాలనించి దిగుమతి అయిన సరుకులతూరం. విలువ, మొదలైన వివరాలు తను అంచనావేసినట్టు, తన్ను కస్టమ్స్ ఆఫీసులో నిలబెట్టి, కొందరు పరీక్షకులు, తన తెలివితేటల్ని అంచనా వెయ్యడం, అతన్ని కలతబెట్టింది. అదీగాక కస్టమ్స్ చట్టాన్నంతా కంఠతా పట్టాలి. ఏ యే సరుకులు ఎక్కణ్ణుంచి వస్తాయో, వాటి గిరాకీఎంతో. ఎంతవరకు మన్నుతాయో, వాటి రంగేమిటో, తూకమెంతో అన్నీ

వేశ్యచివ రుండాలి. సరుకులన్నీ అతనిముందు గుట్టలుగా పోస్తారు, పైన కోసుగా ఉన్న పర్వతాల్లాగ. జారిపోకుండా రేకుచట్రా లుంటాయి వాటిచుట్టూ.

అతను వాటి నన్నింటినీ పరీక్షించాలి. ప్రతి సరుకూ తూచాలి. ఉండవలసిన బరువుకన్నా ఎక్కువో తక్కువో చూడాలి. గుత్తవ్యాపారస్తుల ద్వారా చిల్లర అమ్మకం దార్లకు—అంకీలాంటి వాళ్ళకు—ఈ సరుకులు చేరాలంటే తన పరీక్ష నిర్దుష్టంగా జరగాలి.

అతను నుదుటిమీది చెమట తుడుచుకున్నాడు.

అతని మనసు బరితెగించి లేనిపోనివన్నీ ఊహించుకుందోందనుకున్నాడు. కడుపు కాళిగా ఉండడం మూలాన్నేమో.

గాస్ తయారుచేసే బట్టిచుట్టూ ఉన్న ఇనుపకమ్మలమీద తల ఆన్పాడు. పైన ఇనప గొట్టాలో నీటిఆవిరి బుసలుకొడుతూ పోతోంది. ఆ వెనక మబ్బు వట్టిన ఆకాశాన్ని చీలుస్తూ మంటలు లేస్తున్నాయి. పేర్చిన సరుకుల గుట్టలు ఎర్రటి మంటతోబాటు ఇటూ అటూ ఊగాయి, వెలుగుముందు ఆడుతున్న కాగితపు చొమ్మిల్లాగ. బయటికిపోయి దారిని సూచిస్తూ ఒక ఎలక ఉండక్కడ. డీట్రీచ్ ఆ దారి ననుసరించలేదు. సరుకులు దిగుమతిచేసే ఆవరణవేవు వెళ్ళాడు. దారి పక్కని నిరుటి పచ్చగడ్డి ఎత్తుగా ఏపుగా ఆడుతోంది. శిథిలమైపోయిన పాత కొటారాల అరలమధ్యనించి మొలుచుకొచ్చింది గడ్డి. అక్కణ్ణించి మొదలుపెట్టింది కుళ్ళువాసన.

ఒకవేళ ఇది గాస్ బట్టిలో రాక్షసిబొగ్గు కాలుతున్న వాసనేమో అనుకున్నాడు డీట్రీచ్. పరీక్షకి రసాయన ఛాతిక శాస్త్రాలు క్షణంగా చదవాలి. స్కూలు వదలిపెట్టిన తరవాత ఆ శాస్త్రాల సంపర్కమే లేకండా ఉన్న వాళ్ళకి, తిరిగి అదంతా బుర్రలోకి ఎక్కించడం అసంభవం. కొంతదూరం నడిచి రెండోపక్కనించి గాస్ బట్టి వైపు చూశాడు. చిక్కని పొగమధ్య నల్లని తెల్లు బొగ్గుకొలిమి లోకి విసురుతూ ఇటూ అటూ కదులుతున్నాయి. మంటలు బట్టిలపై ఉన్న ఇనప నిచ్చెనలను నాకుతున్నాయి. బ్రహ్మాండమైన ఆ చితి డీట్రీచ్ కళ్ళలో ప్రతిఫలించింది. యుద్ధంలో ఈ దృశ్యం ఇలాగే కనబడివుంటుంది. కొటారాలు మండుతూ కూలిపోయి ఉంటాయి. సరుకులుమోసే క్రేనులు ఎర్రగా కాలికాలి, ముడుచుకు పోయి నీళ్ళలోకి జారిపోయి ఉంటాయి. స్వేచ్ఛాప్రాంతంలో సరుకులన్నీ బొగ్గయి

పోయిఉంటాయి. అప్పుడతను ఉత్తరంగా విమానవిధ్వంసక శాఖలో ఉండేవాడు, డెన్మార్క్ సరిహద్దుకి దగ్గరగా. అప్పుడీ పొడుగాటిగడ్డి కొటారపు గదుల్ని ఆక్రమించుకుని ఉండడు.

అప్పుడు గాస్ బట్టిలో మంటలు చల్లారిపోయాయి.

ఆలస్యంగా ఇంటికి చేరుకున్నందుకు ఆంకీ ఏమీ అనలేదతన్ని.

“పనేమన్నా తగిలిందా ?” అని అడిగింది.

ఆమెకు అబద్ధం చెప్పడం అతని కిష్టం లేదు. వివరించి చెప్పడమూ ఇష్టం లేదు. “లేదు,” అన్నా డతను.

ఇంకేమీ అడగలే దామె. పరీక్షను గురించే ఆలస్యమైందనుకుం దామె. బంగాళా దుంపలు తెచ్చింది. మళ్ళీ వెచ్చబెట్టటం మూలాన్ని వాటి పై తొక్కలు ముడుచుకుపోయాయి. వేపుడు మాంసం ముక్కలుగా కోసిం దామె.

“పులుసంతా ఆరిపోయింది. ఉప్పగా లేదు గదా,”

చెయ్యి తుడుచుకునే గుడ్డ అతనికి అందించింది. మెల్లగా తిన్నాడతను. జాగ్రత్తగా ప్రతి దుంపా చీల్చాడు, ప్రతిసారీ ఆహారం నోట్లో పెట్టుకునేముందు పోర్చుకింద పెట్టాడు. అతని చూపులు కంచం అంచు వదలలేదు.

“రుచి ఎల్లా వుంది ? బాగా లేదా ?”

“ ఉంది. ”

అతిజాగ్రత్తగా నమిలాడు. మెల్లగా మళ్ళీ అన్నాడు, “బాగానేవుంది,” అని. ఆమె వడ్డిస్తూ వంగింది. అత నామెవంక చూశాడు. అతని చూపులు ఆమె చెక్కుల అంచుల్ని అనుసరించాయి. పౌడర్ అద్దిన మూలాన్ని కొంచెం గులాబి రంగొచ్చింది ముఖానికి. ఎత్తుగా చుట్టిన ఆమె తలకట్టు చూశాడు. ఆమె కనురెప్పలు చూశాడు. పై రెప్పల అంచుని జాగ్రత్తగా నల్లని కాటుకగీత దిద్దుకుం దామె. ఆమె బ్లోజ్ కాలర్ స్వచ్ఛంగా తెల్లగా ఉంది. ఆంకీ ప్రతిరోజూ బ్లోజ్ మార్చుకుంటుంది. ప్రతి శుక్రవారం వారం తొడుక్కున్న బ్లోజ్ లన్నీ దొంతరగా తీసికెళ్ళి క్షణంలో శుభ్రంగా ఉతికేసుకుంటుం దామె, పెద్దగా అవి మాయకపోయినా సరే. విప్పేసి నప్పుడు కూడా వాటిని కమ్మని సబ్బు వాసన యింకా పట్టుకునే వుంటుంది. దీపాలు ఆర్పేసిన తరవాత పల్చని నైట్ డ్రస్ వేసుకుని అతని చెంతకు వచ్చే ఆమె విగ్రహం అతనికి గుర్తుకొచ్చింది. చూపులు కిందికి

దించాడు. శుభ్రంగా కడిగిన పింగాణీ పాత్రలు, వాటిలో భోజన పదార్థాలూ, వుప్పు, మిరియప్పొడి సీసాలు, వాటికింద తెల్లని టేబిల్ క్లాత్ లో నలగని ఇష్టమడత. అంతా సవ్యంగా వుంటుంది, వుండవలసినట్టుగా. హాయిగా గడిచిపోతుంది కాలం. తను పరీక్షకి కట్టాలంటే. జీతం పెరిగితే, ఇంకా కొంచెం పెద్దతరహా టేబిల్ కొనవచ్చు. మంచి పింగాణీ, ఖరీదైన భోజనం, తేకు బీరు వాలు, అన్నీ వొస్తాయి. ఇంక పిల్లల విషయం. అది పరీక్ష పాసయిన తరువాతే ఆలోచించాలి. ఒకవంక రొట్టెల దుకాణంలో పనిచేస్తూ దిడ్డ నెల్లా చూసుకోగలదు ఆంకీ? పై ఉద్యోగ మయితే హోదా పెరుగుతుంది. స్వేచ్ఛా ప్రాంతంలో సరకుల రవాణ తన పర్యవేక్షణ కింద జరుగుతుంది. కస్టమ్స్ ఇన్ స్పెక్టరైతే, ఒక్క నిమిషం వృధావుచ్చు నక్కరలేదు. రోజల్లా తిరిగి తిరిగి, కాళీకార్లనీ, అమాయిక వ్యక్తుల్నీ పరీక్ష చెయ్యకర్లేదు. కస్టమ్స్ ఇన్ స్పెక్టరైతే ఆంకీని తన ఆఫీసులోకి తీసుకువెళ్లొచ్చు. బల్ల మీదున్న కాగితాల దొంతర్లూ, కిటికీలోంచి అవతలున్న పడవల రేవుల్ని గర్వంగా చూపిస్తూ, “ఇక్కడ నేను పనిచేసేది” అని చెప్పొచ్చు.

అంతకంతకి అతను చిన్నగా మరీ చిన్నగా అయిపోతున్నట్టు అనిపించింది. కొటారాలలో పేర్చిన పెద్ద విదేశీ పింగాణీ సామాను పెట్ల మధ్య తిరిగే చిట్టెలకలాగ. ఇతరుల సామాన్ల మధ్య తడుముకుంటూ తిరగడానికే తను నియోగించబడ్డట్టు అనిపించి దతనికి. ఇంటి దగ్గర వడక గదిలో పిల్లల గుడ్డలు, స్వెటర్లు, మందుల సీసాలు, స్టాకింగులూ, రబ్బరు బంతులు చిందరవందరగా పడున్న దృశ్యం కనబడింది. “ఇంక ఆంకీ, నేనూ ఎక్కడ మిగులుతాం?” అనుకున్నాడతను.

భోజనం ఆపేశాడు. సగం తిన్న ప్లేట్లు కొన్నీ, కాళీవి కొన్ని, ఆంకీ అవతలికి పట్టుకుపోయింది.

అతనికి క్లాస్టర్ ఉత్సాహం కలిగించాలి అనుకుందామె. అతను పరీక్ష సులభంగా పాసతావుడు.

“డీప్రీచ్, నువ్వు పరీక్ష పాసవడాని కేముంది. నువ్వు తక్కిన వాళ్ళలా కాదుగా. నీ తెలివే వేరు. నీ తరహాయే వేరు” అందామె.

“నా కోసం చెప్పడం లేదు. మనకి రోజులు బాగానే గడిచిపోతున్నాయి, నాకేవో మంచిసౌకర్యాలు కావాలని నిన్ను పరీక్ష పాసవమనడంలేదు. మంచి

భార్యనైతే చాలు. మన దిడ్డల్ని ప్రేమతో సాకుతాను. రొట్టెలదుకాణంలో పనిచెయ్యి వలసివస్తే చేస్తాను. కాని నీ తెలివితేటలకీ, నీ చురుకుదనానికి, ఈ చిన్ని ఉద్యోగంతో ఎంతకాలం తృప్తిపడగలవు ?

“మరో ఉద్యోగం ఏవీ దొరక్క కస్టమ్స్ ఉద్యోగంలో చేరలేదు నువ్వు. మీ తాతగారి చూట కాదనలేక ప్రవేశించావు, ఆయన చూడు, చదువులో ప్రాథమిక పాఠశాల దాటకపోయినా, ఇన్స్పెక్టర్ గిరిదాకా వచ్చాడాయన. పరీక్షను గురించి నువ్వంత ఆదుర్దా పడక్కర్లేదు. ఏమైనా మొత్తంమీద మనిషి చురుకుదనాన్ని కనిపెట్టడానికే ఆ పరీక్ష. అడిగాక రెండేళ్ళక్రితం కస్టమ్స్ సహకారి పరీక్ష అతి సులభంగా పాసయావు. నా కోసం చెప్పడంలేదు. మామూలు ఉద్యోగి అయినా పై ఉద్యోగి అయినా మనిషి తరహా నాకు కావలసింది. నే ననేదేమంటే, కస్టమ్స్ ఆఫీసులో చేరిన మొదటిరోజుల్లో యుద్ధం ముగిసిన తరవాత స్థిరమైన ఉద్యోగం దొరికిందని సంపూర్ణంగా చెప్పావు. విమాన విధ్వంసక శాఖలో నీ అనుభవాలన్నీ మననం చేసుకోవాలనుకున్నావు. అయితే ఇప్పుడేదో కాస్తపైకి వెళ్ళాలని నీకు కోరిక కలిగింది. ఏదో ఇంటి ఖర్చుకి నాలుగు డబ్బులు ఎక్కువొస్తాయని నేను అనడం లేదు. నిజంగా చెప్పుతున్నాను.

బ్రతుకులో చిల్లర చితుకులు తప్ప యింకేమీ మిగలవనిపించిం దతనికి. తరుచు జంతుప్రదర్శనశాలకి వెళ్ళడం తగ్గిపోతుంది. నది ఒడ్డుని షికార్లు తగ్గిపోతాయి.

“పిల్లలు : మాకు పిల్లలు కావాలా ?” అనుకున్నా దతను.

పైకి అన్నాడు : “విమాన విధ్వంసక శాఖలో ఉండేటప్పుడు పరిస్థితులు వేరు. పిల్లల్ని కని సంసారాలు పెంచుకోవాలన్న ఆలోచనే లేదప్పుడు మాకు. నలుగురో ఆరుగురో చొప్పున శివరాల్లో పడుకుని ఉండేవాళ్ళం. పగలు దగ్గరలో ఉన్న తోటల్లోకి చొరబడి ఆపిల్ కాయలు కోసుకు తినేవాళ్ళం. ఏ ఊరుమీద బాంబులు పడ్డాయో - ఎంత మంది చచ్చిపోయారో రేడియోలో వినేవాళ్ళం. బాగుండేవి ఆ రోజులు. ఎందుకో గాని ఎంతో బాగుండేవి.”

నేనూ, నేను పడుతున్న తాపత్రయనూ, అంతా అతనికి అనవసరంలా కనిపిస్తుంది-అనుకుంది ఆమె. అప్పుడేదో తన్మయత్వంలో వెళ్ళాడేశాం. ఆట పాటల్లో మైమరచిన చిన్నపిల్లలాగ.

“ఏవీ ? విమాన విధ్వంసక శాఖలో మీరు తీయించుకున్న పోటోలు నాకు చూపించవూ ?” అందామె.

పరీక్ష తప్పితే ? - అనుకున్నా డతను. వి. వి. శాఖలో అందరితోబాటు అతనుకూడా గుండుదెబ్బలకి నిలబడ్డాడు. ఇప్పుడు ఆ సాహసం నాలో జారి పోయిందేమో ? బహుశా విరికితనంవల్లే పరీక్షలంటే భయపడు తున్నానేమో. నా పెళ్ళాం, నా స్నేహితులు, అంతా నన్ను ఈసడించుకుంటారప్పుడు.

“డీట్రీచ్, నన్ను గురించి నువ్వు పరీక్షకి కూచోనక్కర్లేదు. ఎల్లాగో ఒకలాగ గడిపేస్తాం.”

అమె అనుకునే దొకటి పైకి చెప్పేదొకటి, అనుకున్నా డతను. అమెకు పిల్లలు కావాలి మెరుస్తున్న తోపుడు బండిలో పడుకోబెట్టి, వాళ్ళని బయట తిప్పతుంటే అమెకు సంతృప్తి. పరీక్షలంటే నాకేం భయం లేదు.

“వి. వి. శాఖలో మీరు సరదాగా గడిపిన రోజుల తాలూకు పోటోలు నాకు చూపించు,” అందామె.

“ఇప్పుడే చూపిస్తా. ముందు కొంచెం సిగరెట్లు తెచ్చుకోవాలి.”

“ఇంకా ఉన్నా యిక్కడ.”

“ఇవి ఫిల్టర్ టీప్ సిగరెట్లు కాదు. ఫిల్టర్ వుంటే యిష్టంగదా నీకు.”

“కోటు తొడుక్కుని వెళ్ళరాదూ ?”

“అక్కర్లేదు. వాన కురవడం లేదు. చలీ లేదు.”

అమె కాచుక్కుర్చుంది. కార్లదీపాలు గది వెనక గోడమీద చెట్లకొమ్మల నీడ బొమ్మల్ని రచిస్తూపోతున్నాయి, నేల అలమారుకిపైన.

ఇక ముందు ముందు తను ఇలాగే ఒంటరిగా అతనికోసం ఎదురుచూస్తూ కూచోవాలేమో నన్న భయం అకస్మాత్తుగా నరనరాల్లో పాకింది. ఎప్పుడో ఒక రోజున తన్ని మోసగిస్తాడేమో కూడా. పని మరింత బరువైపోతుందేమో అతనికి. గోడమీద మళ్ళీ నీడపడేసరికి మనసులో భయం మాయమైపోయింది. కాఫీ కప్పులు, కేక్కులు సిద్ధంగా వాటివాటి స్థానాల్లో పెట్టింది, అతను రాగానే ఇవ్వడానికి. ఏదో జరిగింది సిగరెట్లకు వెళ్ళిరావడానికి అయిదు నిమిషాలకన్నా పట్టదు. వెళ్ళి గంతుంది. లేకపోతే ఒంటరిగా కూర్చుని ఎదురుచూస్తుంటే కాలం నడవదేమో. ఎవరన్నా స్నేహితుడు కనిపించాడేమో.

చిలిపి గయ్యాళి భార్యలాగ భర్తను అనుసరించి, అతనేదో కులాసాగా కూర్చుని తాగుతుంటే లాక్కురావడం ఆమె కిష్టంలేదు.

ఇదే మొదటిసారి, అనుకుందామె.

ఆమె గొంతులో భయం కర్రబిరడాలాగ బిగిసింది.

ఇక రోజూ ఇలాగే జరుగుతుంటుందా? ఇక నా బ్రతుకంతా కాఫీకప్పుల మధ్య, ప్లేట్లూ కంచాలమధ్య, బట్టలకొయ్యలమధ్య గడిచిపోవలసిందేనా? తన కొక్క బిడ్డ పుట్టిఉంటే! కిటికీ తెరిచి ముందుకి వంగింది, అతను వస్తుంటే దూరాన్నుంచే నా కనబడతాడని.

ఒక్క బిడ్డయినా తనకి కలిగిఉంటే — అతని కోసం ఇల్లా వేచిఉన్నప్పుడు కాస్త కాలక్షేపమన్నా అవుతుంది.

కిటికీ అంచుమీదినించి లేచిందామె. బయట వసారారోకి వెళ్ళింది, ఒకవేళ అతను వచ్చి దుస్తులు మార్చుకుంటున్నాడేమోనని.

లేదు. అతనసలు కోసే వేసుకువెళ్ళలేదు. అంచేత ఏ క్షణాన్నయినా అతను వచ్చెయ్యడం భయం. అతను నన్ను వదిలేసేముందు ఒక్క బిడ్డన్నా అతనివల్ల కలిగితేనా! “నీకు మతిపోయింది,” అనుకుంది.

మహా అయితే ఇంకొక్క అరగంట, అంతా మామూలుగా వుంటుంది. ఒకవేళ పరీక్షంటే భయంవేసి ఆత్మహత్య చేసుకోలేదుగదా! ఆత్మహత్యకు పాల్పడే రకంకాదతను.

మళ్ళీ వీధిలోకి చూడాలని బుద్ధి పుట్టిందామెకు. కాని ఆ కిటికీ చీకటి చదరం చూసినకొద్దీ భయం వేసింది.

కాని అనవసరంగా ఆపద శంకించడం ఎందుకు?

ఆమె కళ్ళు కాగితం అంటించిన గోడలకీ, అద్దకపు తెరలకీ మధ్య వున్న చీకటి చదరాన్నించి కడగలేదు. అత న్నెవరో కొట్టివుంటా రనుకుంది. లాండరీ కిటికీ ముందు అతను రక్తం కారుతూ పడివుంటాడు. బట్టలుతికే ఒంటికన్ను యంత్రాలు అతనిలో ప్రాణ రక్తం కారిపోతుంటే రెప్పవెయ్యకండా చూస్తుంటాయి. అట్లాంటివన్నీ ఊహించుకోకూడదు. అది అపశకునం.

“అతన్ని గురించి నిజంగా నాకేం తెలియదే. అతను మనసువిప్పి చెప్పి తేనా—” అనుకుంది పైకే. ఏదో కారు ప్రమాదం జరిగుంటుంది. అంత

పెద్ద దెబ్బలేమీ తగిలి వుండవు. కట్లు కట్టించుకోడానికి ఆస్పత్రికి పోయి వుంటాడు.

ఇంక ఆ చీకటి చదరంవైపు చూడలేకపోయింది. కంటిగుడ్లమీద రెప్పలు గట్టిగా మూసుకుంది. రెప్పలకీ కంటిలోపలి తెరకీ మధ్య తెల్లని చదరం రప్ప మంది. రవ్వల మెరుపులు దాని మధ్యగా దూసుకుపోయాయి. పలచబడ్డాయి, అంతరించి పోతున్నాయి.

“నా భర్త ఎక్కడున్నాడు ? నా డీట్రీచ్ ఏమైపోయాడు ?” పోలీసుల దగ్గరకు పోవడానికి ఆమెకు మనసొప్పలేదు. అతను మాయమవడం, తనకీ ఆతనికీ సంబంధించిన విషయం. తనే వెళ్ళి వెతకడానికి నిర్ణయించుకుంది. ఒక చీటీవ్రాసి పెట్టింది: “నిన్ను వెతకడానికి స్వేచ్ఛా ప్రాంతానికి వెడుతున్నాను. నేను తిరిగొచ్చే దాకా ఎక్కడికీ వెళ్లొద్దు. లేకపోతే ఎక్కడికీ వెడుతున్నావో చీటీ వ్రాసిపెట్టు.”

ఆమె బస్సు ఎక్కలేదు. ఎక్కడ దిగాలో ఆమెకే తెలియదు. రోడ్డుమీద పోతున్నవాళ్ళని దారి అడిగింది. తరుచు, అత నామె వెనకాలే నడిచివస్తున్నట్టు మనసులో ఎక్కడో అనుమానం. వెనక్కి తిరిగింది. ఎవరూ లేరు, ముక్కా మొహం ఎరగని వాళ్ళుతప్ప. “కస్టమ్స్” అని వ్రాసివున్న వంతెన ముందు నిల బడింది. ఇంటికి వెళ్లిపోదామనుకుంది. అతని మరో ప్రపంచంలోకి దొడ్డిదారిని తనెందుకు ప్రవేశించడం? కాని తను ఇల్లోదిలిపెట్టి ఎంతోసేపు కాలేదు. అత నింకా తిరిగొచ్చాడో లేదో.

వంతెన దాటింది. కింద నీటిమీద వీధిదీపాల వెలుగు మెరుస్తోంది. వంతెన కమ్మల నీడలు నీటిమీద ఆడుతున్నాయి. కావలి గదిలోకి వెళ్ళింది. పెద్ద కాటా ఉందక్కడ. కావలి ఉద్యోగస్థుణ్ణి అడిగింది, “స్వేచ్ఛాప్రాంతంలో అలా తిరిగి రావచ్చునా ?” అని.

“ఇంకో పనేమీ లేకపోతే, నీ ఇష్టం” అన్నాడొక ఉద్యోగి.

“ఇంత రాత్రివేళ నీ కక్కడ ఏం కావాలి ?” అని అడిగా డింకొకడు.

“ఊరికే షికారుగా ఈ వేపు వొచ్చాను. చూసిపోతాను.”

“ఒక హెచ్చరిక. తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు, నీ దగ్గర పన్నుకట్టవలసిన వస్తువు లేమన్నా ఉంటే చూపించాలి.”

“అల్లాగే.”

ఆ వీధిపేరు చదవడానికి ప్రయత్నించింది. చిత్రం. అవతల పట్నంలో ఉన్నట్టే ఇక్కడి వీధులకీ పేర్లున్నాయి. ముదురు నీలిరంగు పింగాణి పలకమీద “హాలండ్,” అని ఉంది.

ఒకవేళ అతను హాలండ్ వెళ్లాడేమో. తప్పకండా అతను ఇక్కడే దొరుకు తాడతను ఏదో మరిచిపోయింటాడు. లేకపోతే పై ఉద్యోగి ఎవరన్నా దార్లొకనిపించి, అనుకోకుండా పరీక్షచెయ్యవలసిన పని తగిలిందనిచెప్పి తీసుకొచ్చిఉంటాడు.

ఇరుపక్కలా ఎత్తుగా చీకటిగా ఉన్నాయి ఇళ్ళు. కాపురాలుండే ఇళ్ళలాగే అగుపించాయి ఆమెకి. ఆయితే తలుపు తెరుచుకుని ఒక్క గృహస్థు ఏ ఇంటిలోకి వెళ్ళలేదు. చప్టా చేసిన కాలిదార్లు నున్నగా ఉన్నాయి. ఇంటి ముంగిళ్ళకు దగ్గరగా వెళ్ళింది. రాగిచట్రాల వంక కన్నెత్తి చూసింది. కిటికీలన్నీ మూసి ఉన్నాయి. ముదురు నీలిరంగు పూసిఉంది వాటి అద్దాలమీద.

గుడ్డివాళ్ళ కళ్ళద్దాల్లాగ అనుకుందామె.

వీధిచివర ఏవో మంచెల్లాగ కట్టిఉన్నాయి. వాటిమధ్య మంటలులేస్తున్నాయి, అంటుకున్నాయి, అందుకే ఆత్రంగా పరుగెత్తుకుని వచ్చిఉంటాడు —

అనుకుంది.

ఉక్కుఊసలతో కట్టిన మంచెల దగ్గరకు వచ్చీసరికి, క్షణంక్రితం రగులు తున్న మంటలు చల్లారిపోయాయి. తరవాత సరకులనెత్తే క్రేసుల పక్కనించి పరుగెత్తింది. రైలుఇంజన్ దాటింది. సిగ్నల్ స్తంభాలు, పట్టాల గజిబిజిలో దారి తప్పింది. వెతికివెతికి వెనక్కి తిరిగింది. తిరిగివెళ్ళేటప్పుడు మళ్ళీ కిటికీలవంక చూసింది; కాపరమున్నవా శ్వేవరన్నా ఒక్క కిటికీ అయినా తెరిచి బయటికి తొంగిచూస్తారేమోనని. కాలు జారింది. పట్టుకోసం ఆత్రంగా రాతిగోడమీద తడిమింది. కిటికీ అంచుకింద నన్నని రజను ఆమె చేతిని ఒత్తింది. కొంత రజను అరచేతిలోపోగుచేసింది. దీప స్తంభం వెలుగులో దాన్ని పరీక్ష చేసింది.

కాఫీ-అనుకుందామె. వేయించని కాఫీ పొడుం. వీధంతా కాఫీగింజలతో నిండిపోయింది. ప్రతికిటికీ వెనకాలా కాఫీ గింజలు. డీట్రీవ్ : ఈపాటికన్నా ఇంటికి వచ్చి వుండవా?

తలుపు తెరవగానే, ఆమె వ్రాసిపెట్టిన చీటి బల్లమీదనుంచి గిర్రుని ఎగిరి క్రిందపడింది. ఇంద్లో ఎక్కడా డీట్రీవ్ లేదు. దుస్తులు మార్చుకోకండానే మంచం

మీద వెళ్లగిల పడుకుంది. దుప్పటి మడతల్ని ఆమె వేళ్లు అనుకోకండా తడి
మాయి. సగం తడిమి ఆగిపోయాయి.

అతను తిరిగి రాలేదు. పై అధికారు లెవరూ రాత్రి డ్యూటీకి అతన్ని
రమ్మనలేదు. అతని స్నేహితుల కెవరికీ అత నెక్కడున్నాడో తెలియదు.
పోలీసులికి ఆచూకీ ఏమీ దొరకలేదు. వెతకడం ప్రారంభించారు. పేసవి రాగానే
తిరిగి అన్వేషణ మొదలుపెట్టారు. దేశం నలుమూలలా గాలించారు. ఉత్తర దిక్కుగా
డెన్మార్క్ సరిహద్దుకి దగ్గరగా అతని శవం దొరికింది. విమాన విధ్వంసక
కేంద్రంలో ఒక రక్షణ శిబిరంలోకి వెళ్లాడతను. అక్కడంతా గడ్డి, మొక్కలూ
చీదరగా పెరిగాయి. నిద్రమాత్రలు దండిగా మింగేశా డతను.